

Mandra, beneïda mandra

[Inici](#) / [La col·lecció](#) / [Quadern N°238](#) / [Mandra, beneïda mandra](#)

Temps de lectura: 3 minuts

ORIOI QUINTANA

Per més que hi penso, no aconsegueixo entendre la mandra com un defecte. El pitjor que es pot dir d'ella és que ens predisposa negativament enfront de les obligacions adquirides. Amb la mandra anticipem el dolor que sempre comporta el sotmetiment al deure. Però ni aquesta mandra dolenta, que és una forma de sofriment, que ens desactiva dolorosament davant del deure, no acaba de ser dolenta del tot. La sentim davant d'aquelles feines que en certa manera no volem fer, però que ens deixen satisfets un cop acabades. Allò que, ben bé, no ens agrada fer, però que ens alegra d'«haver fet». Què té de dolent aquesta mandra? Fa perillar la satisfacció de la feina acabada, del deure acomplert. Senyories, estic disposat a admetre que, en aquests casos, és millor vèncer la mandra.

Però i quan la mandra se'ns presenta davant d'obligacions que ens han estat imposades externament? I quan se'ns presenta davant d'obligacions que, un cop acomplertes, sabem que no ens aportaran res, ni a nosaltres, ni a ningú? I quan el deure davant nostre té aquesta doble arrel, una imposició externa que no ens aporta res i que no aportarà res a ningú? La vida social i, ai las, la vida laboral moderna estan plenes de beneïteries i formalitats vàcues, d'obligacions d'aquesta mena. Quina saviesa aleshores descobrim en la mandra! Quina dolcesa i quin plaer en trobar una bona excusa! Quin alliberament quan aconseguim posar-la! Quin plaer quan se la creuen!

Sotmetre's a un deure legítim és dolorós: la mandra ens ho recorda. L'hem de vèncer només quan el deure és legítim, és a dir, quan el seu acompliment comportarà un bé per als altres, quan el que està en joc és allò tan vell de tractar els altres com voldries que et tractessin a tu. En la resta dels casos? Senyories, donin-me la beneïda mandra, si els plau!

Detall d'El jardí de les delícies de Hieronymus Bosch.

I la gent que no sent mai mandra? Uf, quin perill. Fanàtics del progrés, fanàtics de causes polítiques, de les causes religioses, de l'esport; gent amb complex de salvador del món, narcisistes que es creuen imprescindibles, que creuen que el món va començar amb ells i que no moriran mai. O el que és pitjor, persones dominades per la passió de quedar bé, o formalistes neuròtics. Quina patuleia! «Sí», diran vostès, «doncs és gràcies a la gent amb ambició que es progressa, que la història avança!» Doncs jo els diré: el veritable progrés no són els avions, els ordinadors, la intel·ligència artificial, la conquesta de Mart o de la barrera hematoencefàlica; els rècords en l'esport no són progrés, ni segurament els moderns hospitals tecnificats ni les universitats econòmicament ben dotades. A partir de cert nivell de vida, disposar de més recursos i de més béns materials és... Perdonin-me; estic divagant.

Beneïda mandra que ens fibla davant les obligacions legítimes. Ens fa humils. Ens recorda de quina pasta estem fets i que allò bo que hi ha a les nostres vides és, invariablement, un regal. Allò veritablement bo és un miracle. Ens recorda que dins nostre hi ha un Quixot amb tendència a prometre massa, a actuar per sobre de les seves possibilitats, i un Sancho Panza tenallat per la por a fracassar. La humilitat del qui sap que no sempre està disponible per a ell mateix, del qui sap que la vida és un diàleg constant amb els propis desitjos i sí, la pròpia mandra, del qui sap que el cos i la ment tenen els seus ritmes misteriosos.

Beneïda mandra que ens impedeix entusiasmar-nos amb idioteses. Beneïda mandra que desactiva la nostra passió per quedar bé. Beneïda mandra que ens impedeix creure'ns el centre del món.

Detall d'El jardí de les delícies de Hieronymus Bosch.

I beneïda mandra que ens obre la porta a la vida de l'esperit. Sí: la mandra és un luxe. Quantes persones al món no se la poden permetre de cap manera! És a dir: quantes persones en el món que no poden permetre's de cuidar-se d'elles mateixes! El veritable progrés, si m'ho permeten, com va dir el gendre de Karl Marx, arribarà quan el dret a la mandra estigui garantit i sigui veritablement universal, quan, per tots els qui vulguin, la vida s'obri a la dimensió contemplativa de l'existència i al lleure daurat del qui sap viure sense fer res.

Comparteix a Whatsapp

Vols rebre els articles al teu correu electrònic?

Oriol Quintana

Oriol Quintana (Barcelona, 1974) és doctor en Humanitats per la Universitat Pompeu Fabra i professor adjunt a la Càtedra d'Ètica i Pensament Cristià de l'IQS (Universitat Ramon Llull). Compta amb una llarga experiència en el món de l'ensenyament. Els seus llibres van configurant una filosofia inconformista i crítica, no només [...]

LLEGIR MÉS